

Dununya damina kitabu
Ala ka dununya dan cogo min na

1 ¹Fɔɔɔɔɔɔ, Ala ka sankolo dan, ka dugukolo dan. ²Dugukolo tun ma laben fɔɔ; a lakolonba tun lo. Ji dunba le tun be yi; a yɔɔ bɛɛ tun ye dibi le ye. Nka Ala Nin tun be lamagara jiw kunna.

³Ala ko: «Yeelen ye bɔ!» Yeelen ka bɔ. ⁴Ala k'a ye ko yeelen ka nyi. A ka yeelen ni dibi faran ka o bɔ nyɔɔn na. ⁵A ka yeelen wele ko Tere, ka dibi wele ko Su. Ayiwa su kora ka o dugu gbe; o kera lon fɔɔ ye.

⁶O kɔ, Ala ko tuun ko: «Furance dɔ ye ke jiw cɛ ma, ka jiw taran fla ye ka o bɔ nyɔɔn na. ⁷Ala ka o furance kɛ. Ji minw be san fɛ, ani ji minw be dugu ma, a ka olugu faran ka o bɔ nyɔɔn na, ka furance kɛ o cɛ ma. Ala ka a fɔ cogo min, a kera ten. ⁸Ala ka o furance wele ko Sankolo. Ayiwa su kora ka o dugu gbe; o kera lon flanan ye.

⁹O kɔ, Ala ko tuun ko: «Ji minw be sankolo jukɔɔ, olugu bɛɛ ye lajen yɔɔ kelen na; yɔɔ tɔ ye ke yɔɔ jalan ye.» Ala k'a fɔ cogo min, a kera ten. ¹⁰Ala ka yɔɔ jalan wele ko Dugukolo; jiw bɛɛ lajenna yɔɔ min na, a ka o wele ko Kɔɔji. Ala k'a ye ko o ka nyi.

¹¹Ayiwa, Ala ko tuun ko binw ye falen dugukolo kan, ka o kisew kɛ o ra; ko yiri dentaw fana ye wuri, ka den ka kanya ni o suguyaw ye, kisew be kɛ minw denw na, walama kolo. Ala ka a fɔ cogo min, a kera ten. ¹²Dugukolo ka binw bɔ ka o kisew kɛ o ra ka kanya ni o suguyaw ye. Yiriw fana wurira, ka den, ka o kisew, walama o kolow kɛ o denw na, ka kanya ni o suguyaw ye. Ala ka a ye ko o ka nyi. ¹³Ayiwa su kora ka o dugu gbe. O kera lon sabanan ye.

¹⁴Ala ko tuun ko fen minw be yeelen bɔ, olugu ye ke sankolo ra, ka tere ni su faranfasi ka o bɔ nyɔɔn na. O ye ke tagamasiyen ye ka wagatiw yira, ka lonw yira, ani ka sanw yira. ¹⁵O fenw ye ke sankolo kɔɔ, ka yeelen bɔ dugukolo kan. Ayiwa Ala ka a fɔ cogo min, a kera ten.

¹⁶Ala ka yeelenbɔnan belebele fla kɛ. A bɛɛ ra belebeleba, a ka o sigi terefewagati kunna; ka fitini sigi sufewagati kunna. A ka lolow fana kɛ. ¹⁷Ala ka o fenw bla sankolo ra, janko o ye yeelen bɔ dugukolo kan. ¹⁸A ka kelen sigi terefewagati kunna, ka kelen sigi

sufewagati kunna, janko o ye keƚe ni dibi faran ka bo nyogon na. Ala ka a ye ko o ka nyi. ¹⁹ Su kora, ka o dugu gbe. O kera lon naaninan ye.

²⁰ Ayiwa Ala ko tuun ko: «Fennyanaman dow ye ke jiw ra, ka caya. Kɔnɔw fana ye wuri san ni dugu ce.»

²¹ Ala ka jege baw dan, ani jirafen nyanaman tow bee; o fenw bee kera ji ra caman, ka kanya ni o suguyaw ye. Ala ka kɔnɔw fana dan, ka kanya ni o suguyaw ye. A ka a ye ko o ka nyi. ²² Ala neemara o ye, ko o ye woro, ka caya ka kogojw fa. A ko kɔnɔw fana ye caya dugukolo kan. ²³ Ayiwa su kora, ka o dugu gbe. O kera lon loorunan ye.

²⁴ Ala ko tuun ko fennyanamanw ye ke dugukolo kan ka kanya ni o suguyaw ye: beganw, ani kongosogow, ani fen minw be fofu, o bee ni o suguya. Ala k'a fo cogo min, a kera ten.

²⁵ Ala ka kongosogow bee dan, o bee ni o suguya, ka beganw dan, o bee ni o suguya, ani fen minw be fofu, o bee ni o suguya. Ala k'a ye ko o ka nyi.

²⁶ O bee ko, Ala ko: «Ayiwa, sisan, an ye mogo dan ka kanya ni an yere cogo ye, a ye bo an fe, janko ale ye ke jegew bee kunna, ka ke kɔnɔw kunna, ka ke beganw ni kongosogow kunna, ka sigi dugukolo bee kunna, ani fennyanaman minw bee be dugukolo kan.»

²⁷ Ala ka mogo dan

ka kanya ni a yere cogo ye,

a k'a dan ka kanya ni ale Ala yere cogo ye.

A ka o dan ce ani muso

²⁸ Ala neemara o ye; a ko: «Aw ye denw caman sorɔ, ka caya ka dugukolo yoro bee fa, ka aw ta fanga sigi dugukolo kan, ka ke jegew bee kunna, ani kɔnɔw, ani fennyanaman o fennyanaman be dugukolo kan.»

²⁹ Ala ka a fo o ye tuun ko: «Bin o bin be falen dugukolo kan, ani a den, ani yiri o yiri be den, ka a kisew, walama a kolo ke a denw kɔnɔ, ne be o bee di aw ma, o be ke aw baro ye. ³⁰ Kongofenw bee, ani kɔnɔw bee, ani fennyanaman o fennyanaman be dugukolo kan, o koro

ye ko fen o fen be nenekiri, ne be bin di olugu ma, ka o ke o ta baro ye.» Ayiwa, Ala k'a fo cogo min, a kera ten.

2 ¹ Ayiwa sankolo ni dugukolo ni o kononofenw bee danna ka ban o cogo le ra. ² Ala banna a ta baara bee ra minke, a nenekirira a tere wolonflanan lon. ³ Ala ka tere wolonflanan bonya, ka a bo dan na lon tow ra; sabu o lon le ra, a nenekirira a ta baara bee ra.

Ala ka mogo dan cogo min na

⁴ Ayiwa wagati min Matigi Ala ka danni ke, sankolo ni dugukolo danna nin cogo le ra.

Ala ka sankolo ni dugukolo dan tuma min na,⁵ kongoyiri si tun te dugukolo kan folo, bin si fana tun ma falen folo; sabu Matigi Ala tun ma sanji ben dugukolo kan folo, ani mogo si fana tun te yi folo ka dugukolo senɛ. ⁶ Bugun do le tun be bo dugukolo ra ka ke ji ye ka dugukolo yoro bee son.

⁷ Matigi Ala ka dugukolo bogo ta ka mogo lalaga ni a ye. O ko, a ka nyanamanya nenekiri fiye ni a dafonyo ye k'a don mogo nunwo fe; mogo k'a ke mogo nyanaman ye.

Edeni jamana yiritu nyuman

⁸ O ko Matigi Ala ka yiritu nyuman do ke Edeni jamana ra, tereboyanfan fe, ka mogo bla o konon. ⁹ Matigi Ala ka yiri suguya bee falen dugukolo kan; yiri cenyumaw, minw den ka di; a ka nyanamanya yiri bla yiritu cemance ra, ani yiri min b'a to mogo be konyuman ni kojugu lon k'a bo nyogon na.

¹⁰ Ba do tun be woyo ka bo Edeni jamana ra. O ba ji le tun be woyo ka teme yiritu konon, o ko a be taran ka ke ba boro naani were ye. ¹¹ O ba folo togo ye ko Pison; ale be woyo ka teme Havila jamana bee konon. Sanin be o jamana le ra. ¹² A sanin ye sanin yereworo le ye. Turu kasa diman do fana be soro yi, min togo ye ko bideliyomu, ani lulu bisigi do, min togo ye ko onikisi. ¹³ Ba flanan togo ye ko Giyon;

ale be woyo ka teme Kusi jamana bee kono. ¹⁴ Ba sabanan togo ye ko Tigiri. Ale be woyo Asiri jamana tereboyanfan fe. Ba naaninan togo le ye ko Efirati.

¹⁵ Ayiwa Matigi Ala ka mogo bla Edeni yiritu nyuman kono, ko a ye a sene, ka a korosi. ¹⁶ Ala ka nin kuma fo mogo ye ko: «I be se ka yiritu yiridenw bee do domu. ¹⁷ Nka yiri min be a to mogo be konyuman ni kojugu lon k'a bo nyogon na, i kana o yiriden domu de! Sabu ni i k'a do domu lon o lon, sigiya te a ra, i bena ke fen sata le ye.»

Ala ka muso dan cogo min na

¹⁸ Ayiwa, o ko, Matigi Ala ko: «Ce ye to a kelen na yan ten, o man nyi. Ne bena demebaga ke a ye, min be ben a ma.» ¹⁹ Matigi Ala tun ka bogo ta ka kongosogow bee lalaga, ani konow. O ko, a tun ka o bee lana ce fe, k'a fle a bena togo min la o bee kelen kelen na, ani janko ni ce ka na togo min la fennyaman min na, o le ye ke a togo ye. ²⁰ Ce tun ka togola beganw bee ra, ani konow, ani kongosogow bee. Nka o fenw bee ce ma, a tun ma demebaga soro a yere ra, min tun be se ka ben a ma.

²¹ Ayiwa Matigi Ala ka sunogo ba bla ce ra. Ka ce to sunogo ra, a ka a garaga koro kelen bo, ka sogobu ke ka o no datugu. ²² O garaga koro min bora ce ra, Matigi Ala ka o le ta k'a ke muso ye, ka na ni o muso ye ce fe. ²³ Kabini ce ka muso ye, a ko: «Onhon! Sisan koni, nin ye ne nyogon do yere le ye. A korow ye ne korow do le ye, a farisogo fana ye ne farisogo do le ye. A togo bena la ko muso, sabu a bora ce le ra.¹

²⁴ O le koson ce be bo a face ni a bamuso koro ka to ni a muso ye; o fla be jen ka ke mogo kelen ye.

¹ ^{v23} Heburukan na, ce ni muso togo bora nyogon fe kosebe. O b'a fo ce ma ko «Ish», ka a fo muso ma ko «Ishsha», k'a yira ko muso bora ce ra.

Ce ni muso ka yiriden domu

3 ¹ Ayiwa Matigi Ala tun ka kongosogo minw bee dan, sa le tun ka cegu ni o bee ye. Lon do sa nana a fo muso ye ko: «Yala can lo ko Ala ko, ko aw kana yiritu yiriden si domu wa?» ² Muso ko: «An be se ka yiritu yiridenw domu ke. ³ Nka yiri min be yiritu cemance ra, Ala ko an kana o le den domu, ko hali an kana maga a ra; ko, ni o te, an bena sa.» ⁴ Sa ko muso ma ko: «Can te, aw tena sa. ⁵ Ala ka o fo sabu a k'a lon ko ni aw ka yiri nin den domu lon o lon, aw nyaw be ye, aw be ke i n'a fo ale Ala; aw bena konyuman lon k'a bo kojugu ra.»

⁶ A! Muso k'a ye ko can ra yiri nin den ka kan ka diya; ni i k'a fle a ce ka nyi, a fana be se ka mogo hakiri ye, ka i ke kolombaga ye. Muso ka do tige k'a domu. A ce tun lonin be a koru; a ka do di ale ma, ale fana k'a domu. ⁷ O k'a domu minke, o ka o yere cogo ye. O k'a ye ko o lakolon lo. O ka toro flaburu dow siri siri nyogon na, ka o don o yere ra.

Ala ka ce ni muso, ni sa danga

⁸ Ayiwa wuladanin fe, ce ni muso ka Matigi Ala mankan men, a be yaala yaalara yiritu ra. O borira ka taga dogo Matigi Ala nya yiritu yiri dow ce ma.

⁹ Matigi Ala ka ce wele ko: «Adama, i be min?» ¹⁰ Ce ka Ala jaabi ko: «Ne ka i mankan men yiritu ra, ne siranna sabu ne fari lakolon lo; o koson ne dogora.» ¹¹ Matigi Ala ko: «Jon le k'a fo i ye ko i fari lakolon lo? Ne tun ko aw kana yiri min den domu, koni i ma o le domu de?» ¹² Ce ko: «I ka muso min bla ne koru, ale le ka do di ne ma, ne k'a domu.»

¹³ Matigi Ala ka muso nyininka ko: «Mun na ele ka o ke?» Muso ko: «Sa le ka ne nege, k'a to ne k'a domu.»

¹⁴ Matigi Ala k'a fo sa ye ko:

«I n'a fo ele sonna ka o ke,

ne bena i danga beganw ani kongosogo tow bee ce ra.

Sisan i bena ke fofu ye i konɔbara le kan,
 buguri be to ka don i da ra,
 i be a domu, fo ka taga i sa.

15 Ne bena juguya bla ele ni muso ce,
 ka o juguya kelen bla i ta duruja ni muso ta duruja ce.
 Ni o ka i sɔɔ, o be i kun ci;
 ni ele fana ka o sɔɔ, i be o kin o senju ra.»
 16 Ala k'a fo muso ye ko:

«Ne bena do fara i ta denworo sege kan.

I bena tɔɔ ka sɔɔ ka den woro.

Ka fara o kan, i ta ce lɔgo bena to ka ke i ra;

i ta ko bee bena to ale le boro fana.»

17 Ala k'a fo ce ye ko:

«I sɔɔna ka i ta muso kan le men,

ani ne tun kumana i fe k'a fo i ye

ko i kana yiri min den domu, i ka o domu;

ayiwa dugukolo bena danga ele kosɔn.

I bena sege le kosebe

ka sɔɔ ka i ta baro sɔɔ k'a bo dugukolo ra,

fo ka taga i sa;

18 ɲaniw ni binjugu dow bena falen dugukolo kan;
 i bena fen minw sene, o le bena ke i ta baro ye.

19 I bena baara ke ka wosi le,

ka sɔɔ ka i ta baro sɔɔ,

fo ka taga i kosegi dugukolo ra yi tuun,

i danna ni o dugukolo kelen min boɔ ye;

sabu i ye boɔ le ye,

i fana bena seko ka ke o bogo kelen le ye.

Ala ka Adama ni Awa gben ka bo yiritu ra

²⁰ Ayiwa o kow ko, Adama² ka a ta muso togola ko Awa, sabu ale le kera mogo bee bamuso ye. ²¹ Matigi Ala ka began dow gbolow ke fani ye, ka o don Adama ni a ta muso ra.

²² Matigi Ala ko: «Sisan mogo kera i n'a fo an do, a be konyuman ni kojugu lon k'a bo nyogon na. An ye a bari a kana nyanamanya yiriden do tige k'a domu; ni o te, ni a ka o domu a nyanaman be to wagati bee.»

²³ A kera ten, Matigi Ala ka o gben ka bo Edeni jamana yiritu ra, ko o ye taga dugukolo sene, Ala ka o dan ni dugukolo min bogo ye.

²⁴ Ayiwa Ala ka Adama ni Awa gben o cogo le ra. A ka meleke dow bla yiritu donda ra tereboyanfan na, k'a korosi, ani famuru do min be manamana i ko tasma, ka yelema yelema, janko mogo si kana sira soro ka se nyanamanya yiri ma.

Burkina Faso
Jula
Gn
1996
Goerling/Groff
[AITB]
Ferkessedougou
Cote d'Ivoire
B211231